

20091392717

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Врз основа на член 150 став 3 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Македонија” бр.79/09), министерот за труд и социјална политика, донесе

ПРАВИЛНИК ЗА НАЧИНОТ, ВИДОТ И БРОЈОТ НА СТРУЧНИТЕ ЛИЦА ЗА ДАВАЊЕ НА ГРИЖА ЗА СМЕСТЕНИТЕ ЛИЦА, ПРОСТОРНИТЕ УСЛОВИ И ОПРЕМАТА ЗА ЖИВЕЕЊЕ ВО МАЛ ГРУПЕН ДОМ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат начинот, видот и бројот на стручните лица за давање на грижа за сместените лица, просторните услови и опремата за живеење во мал групен дом.

Член 2

Во мал групен дом се сместува лице по направена проценка на неговите потреби и изготвен план и програма за индивидуална работа од страна на стручен тим во надлежниот центар за социјална работа.

За спроведување на планот и програмата за индивидуална работа во центарот за социјална работа се назначува одговорен стручен работник.

Стручните лица во малиот групен дом еднаш месечно доставуваат извештај за секое згрижено лице, до надлежниот центар за социјална работа.

Врз основа на редовно следење се врши оценување на реализирањето на планот и програмата за индивидуална работа и истиот се прилагодува согласно со потребите на корисникот.

Член 3

Стручните лица во малиот групен дом, за секоја промена во поглед на згрижувањето, личноста, правата и интересите на згриженото лица во најкраток можен рок го известат центарот за социјална работа на чија територија се наоѓа малиот групен дом.

Член 4

Стручните лица во малиот групен дом треба да добијат соодветна едукација (почетна и континуирана) според програма изготвена и спроведена од ЈУ Завод за социјални дејности, согласно Законот за социјална заштита.

Член 5

За спроведување на социјална интеграција на сместените лица, организирање на слободни активности, помош во совладување на школските и други активности, може да се ангажираат волонтери, кои имаат соодветна обука и да се оствари соработка со соодветно здружение на граѓани.

Врз основа на утврдени потреби, третман со психолог, физиотерапевд, логопед или друго стручно лице може да се обезбеди во други соодветни институции.

I. Начин на обезбедување на згрижување за деца без родители и без родителска грижа

Член 6

Во мал групен дом во кој се сместуваат деца без родители и без родителска грижа се обезбедува задоволување на основните животни потреби како што се домување, исхрана, одржување на лична хигиена, обезбедување на облека, нега и грижа за здравјето, воспитување и образование, спроведување на слободни активности и игра со детето, вклучување на децата во предучилишна установа, следење на школските и воншколските активности на детето, а во соработка со надлежниот центар за социјална работа пружање на помош за оспособување на детето за самостоен живот по напуштање на домот.

Потребните стручни и други лица

Член 7

Мал групен дом кој обезбедува сместување до десет деца, треба да има најмалку пет вработени за обезбедување на непрекината грижа од 24 часа и тоа:

- три стручни лица (психолог, педагог или социјален работник);
- двајца негователи (ССС) и
- едно лице за подготвување на храна.

Член 8

Стручната помош од психолог, педагог или друг стручен работник на сместените лица може да се обезбеди од стручните работници на центарот за социјална работа или од друга установа, согласно наодот на стручниот тим и планот и програмата за индивидуална работа, изготвени од надлежниот центар за социјална работа.

Просторни услови и потребната опрема за живеење во мал групен дом

Член 9

Локацијата на мал групен дом треба да биде во населено место, со развиени сообраќајни врски и друга инфраструктура, пристап до основните служби (центар за социјална работа, претшколски и училишни и здравствени институции), да има можности за прифаќање и интегрирање во заедницата и остварување на редовни контакти со родителите на сместеното лице.

Објектот треба да биде приклучен на електрична, водоводна и канализациска мрежа, да има приклеучено телефонска линија, со можност ориентација на објектот да е исток – југ.

Околу објектот треба да има одредена површина на дворно место и изведен приод до објектот кој овозможува непречен пристап за пешаци и возила.

Член 10

Во објектот треба да се обезбедат следните простории:

- просторија за дневен престој;
- спални соби, при што во една просторија може да спијат најмногу до три деца, со најмалку 5м² по дете;
- просторија за игра и слободни активности;
- просторија за стручните работници;

- за обезбедување на исхраната на децата, треба да има посебна просторија-трпезарија или дел од просторијата за дневен престој да се користи за оваа намена, но со најмалку 2м2 по дете;

- кујна, опремена за подготвување и сервирање на храна;

- просторија за перење и сушење на облеката и

- санитарен чвор, одделно за деца и персонал.

Подовите во сите простории треба да бидат изработени од материјал кој не се лизга и лесно се одржува, а подовите во спалните соби треба да бидат од топол материјал.

Вратите во просториите треба да бидат без прагови, а прозорците да имаат соодветна заштита.

Во просториите каде престојуваат децата треба да се обезбеди природна светлина и редовно проветрување.

Член 11

Опремата во просториите треба биде соодветна на опремување на семејна куќа, при што да се води сметка истата да одговара на возраста и функционалното ниво на децата, изработена од цврст материјал и на начин да овозможи безбедност за децата.

Групниот дом треба да биде опремен и со соодветна опрема за спроведување на процесот на воспитание, слободни активности и игра на децата.

II. Начин на обезбедување на згрижување за деца со воспитно-социјални проблеми

Член 12

Во мал групен дом во кој се сместуваат деца и помлади полнолетници со воспитно социјални проблеми се обезбедува задоволување на основните животни потреби како што се домување, воспитување и образование, исхрана, одржување на лична хигиена, обезбедување на облека, нега и грижа за здравјето, спроведување на работни активности, организирање на слободното време, помош во учењето, водење грижа за училишните и вонучилишните активности, а во соработка со надлежниот центар за социјална работа се остварува процесот на ресоцијализација и пружање на помош за оспособување на детето за самостоен живот по напуштање на домот.

Потребните стручни и други лица

Член 13

Мал групен дом кој обезбедува сместување до 10 деца, треба да има најмалку пет вработени за обезбедување на непрекината грижа од 24 часа и тоа:

- три стручни лица (психолог, педагог или социјален работник),

- двајца негователи (ССС) за обезбедување на непрекината грижа од 24 часа.

Подготвувањето на храната ја вршат неговатилите, со вклучување на сместените деца и помладите полнолетници.

Член 14

Стручната помош од психолог, педагог или друг стручен работник на сместените лица може да се обезбеди од стручните работници на центарот за социјална работа или од друга установа, согласно наодот на стручниот тим и планот и програмата за индивидуална работа, изготвени од надлежниот центар за социјална работа.

Просторни услови и потребната опрема за живеење во мал групен дом

Член 15

Локацијата на мал групен дом треба да биде во населено место, со развиени сообраќајни врски и друга инфраструктура, пристап до основните служби (центар за социјална работа, училишни и здравствени институции), да има можности за прифаќање и интегрирање во заедницата и остварување на редовни контакти со родителите на сместеното лице.

Објектот треба да биде приклучен на електрична, водоводна и канализациска мрежа, да има приклучено телефонска линија.

Околу објектот треба да има одредена површина на дворно место и изведен приод до објектот кој овозможува непречен пристап за пешаци и возила.

Член 16

Во објектот треба да се обезбедат следните простории:

- просторија за дневен престој;
- спални соби, при што во една просторија може да спијат најмногу до три деца, со најмалку 5м² по дете;
- просторија за стручните работници;
- просторија за работни и тераписки активности;
- за обезбедување на исхраната на децата, треба да има посебна просторија-трпезарија или дел од просторијата за дневен престој да се користи за оваа намена, но со најмалку 2м² по дете;
- кујна, опремена за подготвување и сервирање на храна;
- просторија за перење и сушење на облеката и
- санитарен чвор, одделно за деца и персонал.

Подовите во сите простории треба да бидат изработени од материјал кој не се лизга и лесно се одржува, а подовите во спалните соби треба да бидат од топол материјал.

Вратите во просториите треба да бидат без прагови.

Во просториите каде престојуваат децата треба да се обезбеди природна светлина и редовно проветрување.

Член 17

Опремата во просториите треба биде соодветна на опремување на семејна куќа, при што да се води сметка истата да одгова на на возраста и функционалното ниво на децата, изработена од цврст материјал и на начин да овозможи безбедност за децата.

Групниот дом треба да биде опремен и со соодветна опрема за спроведување на процесот на воспитание, слободни активности и ресоцијализација на корисниците.

Член 18

Спалните соби треба да бидат опремни со посебен кревет за секое дете, ноќни орманчиња и столни ламби, работна маса, стол и гардеробер за секој корисник.

Просторијата за дневен престој треба да биде опремена со столица односно фотелја со наслон за секој корисник, полица за книги, телевизор и радио-приемник, завеса и украсни предмети.

Во санитарниот чвор треба да се постави по една када или туш кабина за секои шест корисника.

III. Начин на обезбедување на згрижување за деца и возрасни лица со пречки во менталниот или телесниот развој

Член 19

Во мал групен дом одделно во посебен објект се сместуваат деца и возрасни лица со пречки во менталниот или телесниот развој.

Во мал групен дом од став 1 на овој член се обезбедува задоволување на основните животни потреби како што се домување, исхрана, одржување на лична хигиена, обезбедување на облека, нега и грижа за здравјето, рехабилитација и организирање на слободното време, а во соработка со надлежниот центар за социјална работа се остварува процесот на социјална интеграција и пружање на помош за оспособување на корисникот за самостоен живот по напуштање на домот.

Потребните стручни и други лица

Член 20

Мал групен дом кој обезбедува сместување до десет деца, треба да има најмалку шест вработени за обезбедување на непрекината грижа од 24 часа и тоа:

- две стручни лица (психолог, педагог, дефектолог или социјален работник);
- три негователи (ССС) и
- едно лице за подготвување на храна.

Просторни услови и потребната опрема за живеење во мал групен дом

Член 21

Локацијата на мал групен дом треба да биде во населено место, со развиени сообраќајни врски и друга инфраструктура, пристап до основните служби (центар за социјална работа, училишни и здравствени институции), да има можности за прифаќање и интегрирање во заедницата и остварување на редовни контакти со родителите и блиските роднини на сместеното лице.

Објектот треба да биде приклучен на електрична, водоводна и канализациска мрежа, да има приклучок за телефонска линија, со можност ориентацијата на објектот да е исток – југ.

Влезот на објектот треба да биде пристапен, со доволно широка влезна врата и поставена рампа за движење со инвалидска количка. Максималниот нагиб на рампите треба да изнесува 1:12 (8,33%). Височината на држачите на оградите на рампите и скалите, за корисници деца треба да изнесува 0,6 м., а за возрасни корисници 0,9 м. Влезот во објектот треба да биде во ниво со пристапната патека.

Пристапот до објектот треба да биде поплочен, асфалтиран и без архитектонски бариери.

Висинската разлика од пристапната патека до влезниот хол треба да се совладува со коси површини (рампи), со максимален нагиб 1:12 (8,33%).

Ходниците треба да овозможат лесен и безбеден пристап до заедничките простории и се димензионираат со минимална широчина од 1,20 м, со подови обложени од материјал кој не се лизга, лесен за одржување. Во ходниците треба да има вградено држачи за потпомогнато движење, за корисници деца на височина од 0,6 м, а за возрасни корисници на височина од 0,9 м од подот.

Доколку установата има кат, треба да има лифт со димензии на кабината 1/1,3 м. Сигналните уреди на лифтот, треба да бидат достапни и поставени на минимална височина од 0,75 м и максимална височина од 1,35 м.

Вратите во заедничките простории треба да бидат широки минимум 0,9 метри. Вратите треба да се отвораат према надвор, за да се овозможи независен пристап на лицата во инвалидска количка.

Член 22

Во објектот просториите треба да видат функционално распоредени, пристапни за корисниците, со доволно простор за движење на инвалидски колички и без физички бариери.

Во објектот треба да се обезбедат следните простории:

- просторија за дневен престој;
- спални соби, при што во една просторија може да спијат најмногу до три корисника, со најмалку 7 м² по корисник;
- просторија за стручните работници;
- просторија за чување на ортопедски помагала;
- за обезбедување на исхраната на корисниците, треба да има посебна просторија-трпезарија или дел од просторијата за дневен престој да се користи за оваа намена, но со најмалку 5 м² по корисник;
- кујна, опремена за подготвување и послужување на храна;
- просторија за перење и сушење на облеката и
- санитарен чвор, одделно за корисниците и персоналот.

Во просториите каде престојуваат корисниците треба да се обезбеди природна светлина и редовно проветрување.

Член 23

Опремата во просториите треба биде соодветна на опремување на семејна куќа, соодветна на намената на секоја просторија, возраста и степенот на попреченост на корисниците.

Групниот дом треба да биде опремен и со соодветна опрема за спроведување на процесот на рехабилитација, организирање на слободни активности и спроведување на третман за социјална интеграција на корисниците.

Член 24

Спалните соби треба да бидат опремни со кревет, гардеробер, ноќно орманче и столна ламба за секој корисник.

Растојанието помеѓу секој кревет треба да биде од 60 до 80 см, односно 120 см за корисници кои се движат во инвалидски колички.

Просторијата за дневен престој треба да биде опремена со столица односно фотеља со наслон, полица за книги, телевизор и радио-приемник, завеса и украсни предмети.

Во санитарниот чвор треба да се постават држачи и по еден мијалник и туш за секои шест корисника.

Член 25

На корисниците потребно е да им се обезбеди користење на услуги од здравствена заштита, образование, медицинска и психо-социјална рехабилитација во согласност со возраста, видот и степенот на попреченост и индивидуалните потреби на корисникот.

Член 26

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 10-15054/1
11 ноември 2009 година
Скопје

Министер за труд
и социјална политика,
Џељал Бајрами, с.р.